

Ds Hanneke Siebert

Gemeente van de Levende Heer,

Na een aantal weken de avonturen van David gehoord en bepreekt te hebben, horen we deze laatste weken van het kerkelijk jaar het evangelie naar Lukas. We hoorden een gelijkenis, een verhaal met een boodschap dat Jezus zijn leerlingen vertelt.

“Met het oog op sommigen die zichzelf rechtvaardig vinden en de ander minachten, vertelde Jezus de volgende gelijkenis.” Een verhaal over twee mensen die in de tempel komen om te bidden, Gods nabijheid zoeken. Twee mensen die in het huis van gebed, het leven te nieuw overdenken.

De één staat rechtop en spreekt een dankgebed uit, de ander staat van verre, met neergeslagen blik. Die ene mens is een Farizeeër. En Farizeeërs hebben bij ons geen goede naam. We beschouwen hen als betweters en schijnheiligen. Al te snel stappen wij in dezelfde valkuil als de Farizeeër en denk in eenvoudige schema's van goed-fout, zwart-wit, voor-tegen en zetten we deze Farizeeër met zijn huichelachtige imago in het verdomhoekje weg.

Hoor wat de man bidt: “God, dank u dat ik niet ben zoals de anderen.”

En ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik herken er veel in. Dat ik God dank om wat ik heb, om wat anderen niet hebben.

“God, dank u wel dat ik in een land leef waar ik vrij mag spreken, vrij mag geloven, vrij ben om liefhebben wie ik wil. God, dank u wel dat ik woon in een land met zoveel mogelijkheden, met toekomst voor mij, voor mijn kinderen. God, dankuwel dat er geen enkele reden is om mijn leven in handen te leggen van mensensmokkelaars.

God, dankuwel voor alle mogelijkheden die we hebben ontvangen om deze kerk, dit huis van gebed en ontmoeting te kunnen bouwen. Dank dat we hier mogen samenkomen, vrij, zonder angst voor vervolging of terreur.

Onvermijdelijk komt dan ook meteen de contrasterende werkelijkheid van zoveel andere mensen in gedachten. God, dank u wel dat ik niet ben zoals de andere mensen.

Dat is niet ben als mensen die op reis zijn naar toekomst en doodvriezen in een vrachtwagen. Dat ik geen vluchteling ben, die weliswaar in een veilig land is aangekomen, maar wier toekomst in alle facetten zo onzeker is.

De contrasterende werkelijkheid ook met onze Turkse moslimbroeders hier in Enschede. Al meer dan 8 jaar zijn ze bezig een gezamenlijk gebedshuis te bouwen. Steeds zijn er nieuwe bezwaarprocedures en erger, steeds dreigen extreemrechtse demonstraties en provocaties. Zouden wij als protestantse gemeenschap zo'n lange adem hebben gehad?

Is er niet zeer veel in ons leven om dankbaar voor te zijn?

De Farizeeër uit de gelijkenis bidt; zet zijn leven in relatie met het hogere.

De Farizeeër uit de gelijkenis vast; hij legt luxe en overvloed af en zoekt de kern van wat leven is.

De Farizeeër geeft tienden; geeft 10% van zijn inkomsten weg aan wie het nodig heeft.

Als iedereen als de Farizeeër zou doen. 10% van je bezit weg geven, bij tijd en wijle luxe en overvloed afleggen; wat zou de wereld er dan anders uitzien. Die Farizeeër deed het zo gek nog niet.

Maar, toch gaat het mis. U kent de gelijkenis. De tollenaar keert naar huis als iemand die rechtvaardig is in God ogen. Waarom de Farizeeër niet?

Van goedheid slaat de Farizeeër zichzelf op de borst. **IK** vast, **IK** geef mijn tienden, **IK** dank u dat ik zo ben. De Farizeeër spreekt en denkt alsof hij alles aan zichzelf te danken heeft. Hij zet zichzelf in het midden van zijn wereld. Hij is autonome mens die uiteindelijk zélf zijn leven in handen heeft, die de controle heeft.

Deze zelfbewuste mens doet alsof het zijn eigen, goede daden zijn, die vrucht dragen. Alsof het zijn eigen verdienste is.

Waar het misgaat, is dat deze autonome, zelfbewuste, ik-gerichte mens de ander uit het oog verliest.

Hij ziet niet wie er naast hem staat. De Farizeeër kijkt letterlijk neer op de tollenaar.

Hij ziet ook niet wie er bóven hem staat. Heeft Gód, heeft de Allerhoogste ook nog een aandeel in jouw voortvarend bestaan?

In zijn goedheid en zijn blijdschap met zichzelf verliest die mens de ander uit het oog. Ze kijken niet naar elkaar, er is geen contact. Alleen dan de verwijtende, wijzende vinger: *die daar* is fout, niet ik. Zo maak je scheiding, afstand tussen jou en de ander. Tussen jou en de Ander.

De mens die zijn voorspoed en goedheid uit eigen verdienste denkt te hebben gekregen, verliest ook het perspectief op de werkelijkheid.

We kunnen en mogen de welvaart van vandaag niet denken, zonder niet oók de zwarte kant van onze geschiedenis in ogenschouw te nemen. En daarvan de gevolgen te dragen.

En die tollenaar, wat maakt dat *hij* als rechtvaardige weer naar huis keert?

“God, wees mij genadig”, bidt deze.

Het is een gebed van totale ontlediging. God, ik leg het in Uw hand.

Wat ik bezit, is niet van mijzelf. Ik heb het gekregen, ik zal het zo goed mogelijk doorgeven aan mijn klein- en achterkleinkinderen. Wees mij genadig dat ik de aarde niet leeggeroofd achterlaat.

Wie ik ben, heb ik gekregen. Uit opvoeding, uit een gelukkig gesternte, uit uw hand. Wees mij genadig dat ik ervan uitdeel met wie ik ontmoet onderweg. Dat ik mezelf niet meer, beter, hoger acht.

God, wees mij, zondaar, genadig”. Want als ik zelf zou beslissen, zou ik voor mijzelf kiezen, voor mijn eigen geluk en voorspoed.

De tempel, het Huis van de Allerhoogste mag een plaats zijn om het leven opnieuw te bezien. Om het leven in perspectief te zetten, in nieuw Licht te bekijken, in Gods perspectief te zetten.

Weet u wat ik hoop dat onze jongeren gaan leren en ervaren daar in Armenië, bij dat opvanghuis voor kinderen? Ze zullen hun eigen leven in een ander perspectief gaan zien. Ze zullen ervaren dat overal op de wereld jongeren leven met dezelfde idealen, dezelfde verlangens, dezelfde dromen over liefde en later. Ze zullen ontdekken dat die jongeren en families daar precies zijn als wijzelf.

En dat niet wij vanuit het rijke Nederland met onze welvaart en goede intenties iets komen brengen, maar dat we in gelijkwaardigheid samenwerken, sámen bouwen aan hoop en toekomst voor onze wereld.

Ik hoop dat wij, met onze jongeren gaan leren en ervaren, dat het niet onze eigen verdienste is, maar dat ieder leeft van de genade, van de gein, van de goedheid van de Allerhoogste, die Liefde is. Amen.